

Mitä me tiedämme aikuissosiaalityön vaikuttavuudesta?

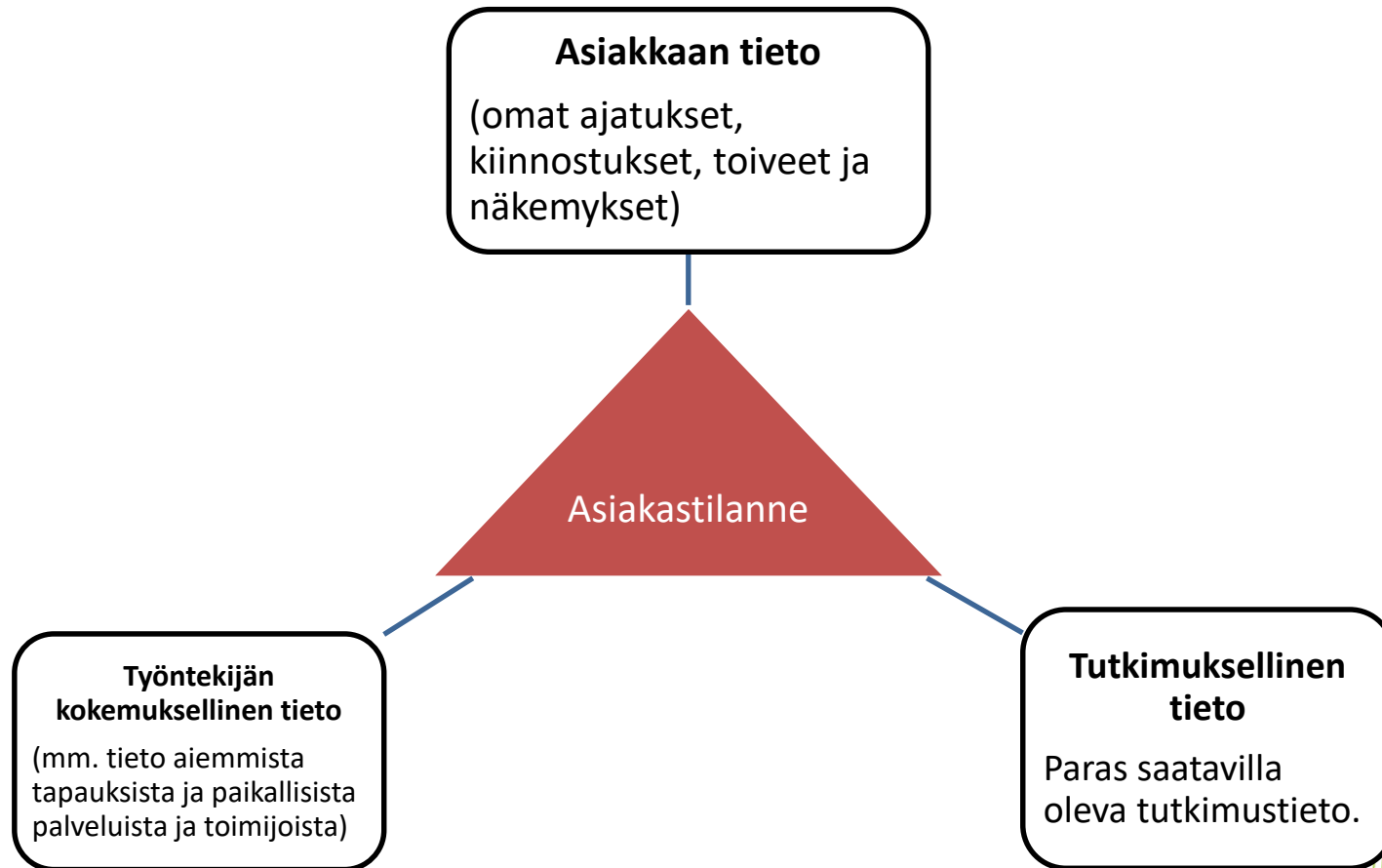
ISON kevätseminaari
22.5.2019, Siilinjärvi

Timo Hankosalo, erityisasiantuntija
Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, projektipäällikkö ISO SOS -hanke

Minkälaisen tiedon varaan me sosiaalityössä nojaamme?

- Meillä on sosiaalityössä paljon tietoa ongelmista ja niiden synnystä, kuten köyhyydestä, huono-osaisuudesta ja syrjäytymisestä.
- Meillä ei ole paljonkaan tietoa ratkaisuista, eikä kovin selkeää yhteistä käsitystä siitä mikä sosiaalityössä auttaa ihmisiä.
- En löytänyt yhtään kokeellista tutkimusta sosiaalityön interventioiden vaikutuksista (Suomessa)

Tietoon perustuva käytäntö (EBP)

Jotain me kuitenkin tiedetään

Mistä sosiaalityössä hyödytään?

- Paneutuva ja pitkäjänteinen työ edistää asiakkaiden psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia, esimerkiksi parantaa itsetuntoa (Hinkka ym. 2006; Blomgren 2005)
- Matalan kynnyksen palvelut (esim. päiväkeskukset, klubitalot, jalkautuvat palvelut, vertaistuki) ovat edistäneet palvelun käytön aikana riippuvuuksien hallintaa, elämän mielekkyyttä ja lisänneet elämänhallinnan kohentumista (Jauhiainen 2005)
- Työntekijän ja asiakkaan välinen yhteistyö on merkittävä muutosta edistävä tekijä. (Koski-Jännes 1998, Matela & Väyrynen 2008, Ehrling 2009, Saarnio 2009)
- Tavoitteellinen työskentelyote näyttää tukevan positiivista muutosta asiakkaan elämässä. (Kuusisto & Ekqvist 2016)

*Otetaan oppia psykoterapiaa
koskevasta tutkimuksesta*

Mikä terapiassa vaikuttaa?

(Leiman 2005, s 24)

- 15 % tekniikkaa
- 30 % vuorovaikutusta
 - Yhteistyösuhteen tunnesävy, terapeutin empaattisuus, johdonmukaisuus ja yhteisesti jaettu käsitys terapian päämäärästä
- 55 % Hoitoa tukevat olosuhteet ja terapiaan kohdistuvat odotukset

Sosiaalityö ei ole psykoterapiaa

Sosiaalityö

- Sosiaalityössä on psykoterapian tavoin kysymys työntekijän ja asiakkaan välisestä yhteistoiminnasta
- Sosiaalityössä on myös kysymys sosiaalisen tuen ja palveluiden kokonaisuudesta.

Jolloin

- Sosiaalityössä tarvitaan tietoa myös muiden palveluiden vaikuttavuudesta!

*Tapauskohtainen arviointi avuksi
tuottamaan tietoa asiakkaan
palveluiden vaikuttavuudesta!*

Tapauskohtainen arviointi

- Kysymys on asiakkaan ongelmatiikan muutosprosessin seurannasta
- Sosiaalityössä on muodostettava tietoa asiakkaan elämäntilanteen muutoksesta ja palveluiden vaikuttavuudesta.
- Tässä työssä tarvitsemme avuksi arviointi- ja mittariosaamista
- Voimme hyödyntää valmiita mittareita (Avain, AVHV, ESY, Kyky yms.)

Lähteet

- Koski-Jännes, Anja (1998) Miten riippuvuus voitetaan, Otava, 1998
- Blomgren, Sanna (2005) Toimivia palveluohjauksen elementtejä etsimässä? : Kirjallisuuskatsaus suomalaisista palveluohjaustutkimuksista. Helsinki. Stakesin raportteja 2005.
- Hinkka, T., Koivisto, J. & Haverinen, R. (2006). Kartoittava kirjallisuuskatsaus sosiaalisen kuntoutuksen työmuodoista ja niiden vaikutuksista. Helsinki. Stakesin raportteja 12/2006.
- Jauhiainen, Tuula (2006) Päihdehuollon jälkikuntoutus. Asiakastyön seurantaraportti. Selvityksiä 5. Helsinki: Helsingin kaupungin sosiaalivirasto.
- Will the Real Evidence-Based Practice Please Stand Up? Teaching the Process of Evidence-Based Practice to the Helping Professions
- Leiman, Mikael (2005) Vaikuttavuustutkimuksen pulmallisuus psykoterapiassa, Teoksessa Näyttöön perustuva psykoterapia, Jyväskylä, Yliopistopaino
- Matela, K. & Väyrynen, S., (2008) Kuntoutus. Rissanen, P., Kallanranta, T. & Suikkanen, A. (toim.). Helsinki Duodecim
- Ehrling Leena (2009). Yhteisen ymmärryksen rakentuminen päihdehuollon ensitapaamisissa Teoksessa M. Aalto & A. Koski-Jännes (eds.): Irti päihdeongelmista. Tutkimuksia hoidon ja ehkäisyn menetelmistä Helsinki
- Kuusisto & Ekvist (2016). Aikuissosiaalityön asiakkaiden kokemus asiakkuuden vaikutuksesta elämäntilanteen muutokseen, Yhteiskuntapolitiikka 6/2016

Kiitos!

